

Lausunto

01.11.2023

D/621/03.01.01/2023

Asia: VN/23885/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi hyvinvointialueesta annetun lain sekä eräiden muiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annetun lain 11 §:n muutoksista (Hyvinvointialueiden seuranta, ohjaus ja laillisuusvalvonta)

Hyvinvointialuelakiin ehdotetaan säännöksiä, joilla vahvistettaisiin valtiovarainministeriön roolia hyvinvointialueiden ohjauksessa ja yhtenäistettäisiin valtioneuvoston hyvinvointialueisiin kohdistamaa ohjausta. Esityksessä ehdotetuilla muutoksilla nykyistä yhtenäisempi valtion ohjaus ottaisi paremmin huomioon hyvinvointialueiden toiminnan ja talouden kokonaisuuden sekä vahvistaisi valtioneuvoston asettamien finanssipoliittisten tavoitteiden toteutumista taloudellisen kestävyuden näkökulmasta.

VTV kannattaa pykälään 11 ehdotettuja muutoksia. Vaikka voimassa olevan hyvinvointialuelain 11 §:n perusteluiden mukaan valtiovarainministeriön tehtävänä on tälläkin hetkellä vastata hyvinvointialueiden talouden yleisestä ohjauksesta sekä sovittaa yhteen valtioneuvostossa tehtävää hyvinvointialueiden ohjausta, ministeriön tehtävien toteaminen hyvinvointialuelain 11 §:ssä on selkeyden vuoksi perusteltua. Myös sosiaali- ja terveysministeriön ja sisäministeriön tehtävien esittäminen samassa yhteydessä lisää säädöksen selkeyttä. VTV pitää myös kannatettavana pykälän 3. momentin lisäystä julkisen talouden finanssipoliittiset tavoitteiden merkityksestä ja huomioon ottamisesta hyvinvointialueiden ohjauksessa.

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annettuun lakiin lisättävästä 12 a §:stä (Hyvinvointialueiden tehtäviä koskevat valtakunnalliset tavoitteet)

Hyvinvointialuelakiin ehdotetaan lisättäväksi pykälä 12 a, jonka mukaan yhtenäiset hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtäviä koskevat

valtakunnalliset tavoitteet vahvistettaisiin neljän vuoden välein valtioneuvostossa. Valtiovarainministeriö sovittaisi yhteen sosiaali- ja terveysministeriössä sekä sisäministeriössä tapahtuvaa valmistelua ja vastaisi tavoitteiden esittelystä valtioneuvostolle. Strategisilla tavoitteilla valtioneuvosto voisi asettaa hyvinvointialueiden toimintaan liittyviä tavoitteita, tunnistaa valtakunnallisesti merkittäviä uudistus- ja kehittämistarpeita, linjata hyvinvointialueita koskevan lainsäädännön kehittämistä sekä tarkastella valtakunnallisten tavoitteiden ja julkisen talouden suunnitelman välistä yhteyttä.

VTV:n näkemyksen mukaan hyvinvointialueiden tehtäviä ja toimintaa koskevien strategisen tavoitteiden valmistelun koordinoimista on tarpeellista tehostaa. Hallituksen esityksessä todetaankin, että nykytilanteessa tavoitteet valmisteltiin kahtena eri prosessina, vaikkakin tavoitteiden valmistelussa ministeriöt tekivät yhteistyötä keskenään. On tarkoituksenmukaista, että hyvinvointialueiden järjestämisvastuuseen liittyviä tavoitteita käsiteltäisiin kokonaisuutena, jolloin valtioneuvosto voisi varmistaa tavoitteiden johdonmukaisuuden ja asettaa tarvittaessa painotuksia hyvinvointialueiden toiminnalle. Lisäksi on tärkeää, että strategisten, kaikille hyvinvointialueille yhteisten tavoitteiden asettamisessa voitaisiin nykyistä paremmin ottaa huomioon finanssipoliittiset tavoitteet ja julkisen talouden suunnitelmassa esitetyt arviot hyvinvointialueiden talouden tilasta ja rahoituksen riittävydestä sekä hyvinvointialueiden tuottavuus- ja kustannuskehityksestä. Valtakunnalliset strategiset tavoitteet linjaavat myös ministeriöiden hyvinvointialueisiin kohdistuvaa informaatio-ohjausta, jolla voidaan antaa konkreettisempia ehdotuksia ja suosituksia hyvinvointialueille.

Hallituksen esityksessä todetaan, että nyt esitettävillä muutoksilla ei muuteta hyvinvointialueiden itsehallinnollista asemaa. VTV huomauttaa, että valtion ohjaus hyvinvointialueisiin on kuitenkin rajallinen, koska hyvinvointialueet päättävät itsenäisesti, millä tavoin ne ottavat toiminnassaan huomioon strategiset tavoitteet ja niiden pohjalta annetut toimenpidesuosituksot. Voimassa olevan hyvinvointialuelain perusteella valtakunnallisten tavoitteiden yhteys hyvinvointialueen strategiaan (41 §) jää kuitenkin etäiseksi eikä hyvinvointialueen edellytetä käsittelevän valtakunnallisia strategisia tavoitteita omasta strategiastaan ja taloussuunnitelmasta (115 §) päättäessään. Toisaalta lain 12 §:ssä todetaan, että hyvinvointialueiden rahoituksen riittävyttä niiden tehtävien hoitamiseen kokonaisuutena ja hyvinvointialueittain arvioidaan julkisen talouden suunnitelmassa, jossa käsitellään muun muassa hyvinvointialueiden tehtäviä ja velvoitteita, taloutta sekä valtion hyvinvointialuelalouteen liittyviä taloudellisia vastuita. VTV:n näkemyksen mukaan maininta valtakunnallisten strategisten tavoitteiden käsittelystä ja huomioimisesta hyvinvointialueiden strategiatyössä ja talouden suunnittelussa olisi perusteltua hyvinvointialuelain 41 §:ssä, vaikka valtakunnalliset tavoitteet eivät juridisesti sidokaan hyvinvointialueita.

Valtiontalouden näkökulmasta VTV pitää tärkeänä, että pykälän 2. momentin kohdan 2 mukaan tulisi määrittellä tavoitteet tuottavuuden ja kustannusvaikuttavuuden lisäämiselle, vaikka se ei tämän hetken käsityksen mukaan ole vielä mahdollista muutama vuoteen. Tuottavuus- ja kustannusvaikuttavuus-tavoitteiden valmistelu edellyttää luotettavaa, yhdistettyä tietoa hyvinvointialueiden toiminnasta ja taloudesta. Sosiaali- ja terveydenhuollon yksikkökustannuslaskenta on yksi keino, jolla hyvinvointialueiden talous- ja toimintatietojen

perusteella voitaisiin vertailla alueita keskenään ja saada kokonaiskäsitystä sosiaali- ja terveyspalvelujen taloudellisesta vaikuttavuudesta.

Syys-lokakuussa 2023 VTV toteutti vuonna 2021 julkaistun tarkastuksen (9/2021) jälkiseurannan, jossa selvitettiin hyvinvointialueiden talous- ja toimintatiedon tuotantoprosessien sekä tiedon laadunvarmistuksen kehittämisen tämänhetkistä tilannetta. Jälkiseurannan perusteella hyvinvointialueiden ohjauksen tukena ei ole vielä kattavaa, ajantasaista ja luotettavaa tietoa sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksista ja toiminnasta eikä hyvinvointialueiden talouden ohjauksesta vielä välity kokonaisvaltaista kuvaa. Hyvinvointialueiden taloustiedon tuotantoprosessin ohjausta on tehostettu ja talousraportointia yhtenäistetty valtiovarainministeriön johdolla, ja taloustiedon tuotannon ja sen raportoinnin kehittämistä varten on perustettu useita työryhmiä ja väliaikaisia yhteistyörakenteita. VTV:n näkemyksen mukaan hyvinvointialueiden taloustiedon kokonaisuuden hallinnan kehittäminen on tärkeää, jotta tietoja voidaan hyödyntää hyvinvointialueiden ohjauksessa mahdollisimman laajasti. Tätä varten eri kanavista koostettua tietoa tulee voida yhdistellä ja raportoitujen tietojen tulee olla luotettavia ja vertailukelpoisia keskenään.

Jälkiseurannassa saatujen tietojen mukaan hyvinvointialueiden automaattisten tarkastusten pohjana on käytetty kuntien vastaavien raportointikokonaisuuksien automaattisia tarkastuksia, joiden oletetaan estävän raportoidun aineiston hyväksyminen ennen virheiden korjaamista tai varoittavan selvitystä tarvitsevista havainnoista. Alkuvaiheessa Valtiokonttori on tehnyt toimitetuille tiedoille myös manuaalisia tarkastuksia, mutta jatkossa tarkoitus on, että manuaaliset tarkastukset kuuluvat pääosin substanssiosaamisen omaaville sektoriviranomaisille. VTV:n näkemyksen mukaan hajautettu hyvinvointialueiden taloustiedon tarkistusmalli voi hidastaa hyvinvointialueiden talouden tietopohjan luotettavuuden ja vertailukelpoisuuden kehittämistä. Tarkastuksessaan (Julkisen talouden tilastojen luotettavuus 12/2022) VTV suositti, että valtiovarainministeriö varmistaa hyvinvointialueiden taloustietojen tilastoinnin toteutumisen.

Hallitusohjelman mukaan sosiaali- ja terveyspalvelujen yksikkökustannukset on julkaistava asteittain vuodesta 2025 alkaen. Edellä mainitun jälkiseurannan perusteella yksikkökustannuslaskentamalli on tällä hetkellä pilotointivaiheessa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella (THL). Myös muuta kehitystyötä on käynnissä THL:ssä, muun muassa sote-talous-, henkilöstö- ja toimintatietojen rekisterin, sote-taloustietojen tiedonhallintaratkaisun ja palveluluokitusten harmonisoinnin kehittäminen. Yksikkökustannusten laskenta on käytännössä toteutettava automatisoidusti hyvinvointialueilla käytössä olevilla tietojärjestelmillä. Vertailukelpoisten ja kattavien yksikkökustannusten tuottaminen ja julkaiseminen vaatii erilaisia toimenpiteitä, joiden toteutus vie aikaa ja vaatii resursseja etenkin hyvinvointialueilla.

Pykälän 2. momentin kohdan 3 mukaan valtioneuvosto vahvistaisi valtakunnalliset tavoitteet tiedonhallinnan kehittämiseksi ja digitalisaatiolle. Momentin perusteluissa todetaan, että valtakunnallisten tavoitteiden avulla hyvinvointialueita ohjataan huomioimaan aluerajat ylittävät näkökohdat palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa sekä välttämään päällekkäisiä ICT-investointeja. Ohjauksella voidaan tukea muun muassa laaja-alaisten tietojärjestelmien

yhteishankintoja ja edistää sellaisia ratkaisuja, jotka ovat jo kansallisesti saatavilla tai yhteistyöaluetasoisesti toteutettu.

VTV toteaa, että tiedonhallintaa ja digitalisaatiota koskevien valtakunnallisten tavoitteiden asettaminen ja valtion ohjaus tietojärjestelmien yhteishankintoihin ja kiinteämpään hyvinvointialueiden yhteistyöhön on sinänsä perusteltua, mutta nykytilanne huomioiden näiden tavoitteiden toteutuminen vie aikaa ja edellyttää mittavia investointeja.

VTV:n kesäkuussa 2023 julkaistun tarkastuksen (Sosiaali- ja terveydenhuollon digitalisaation rahoitus ja ohjaus 9/2023) perusteella hyvinvointialueet pystyivät tekemään välttämättömät muutokset ICT-järjestelmiinsä vuoden 2023 alkuun mennessä. Hyvinvointialueet hyödynsivät inhouse-yhtiöitään muutosvaiheen ICT-palvelujen hankinnassa. Joidenkin hyvinvointialueiden arvion mukaan inhouse-yhtiöt olivat käytännössä ainoa tapa saada järjestämistä vastuu siirtymään turvallisesti lainsäädännön määrittämässä aikataulussa ja varmistaa riittävä osaaminen ICT-muutosten toteutuksessa. Lisäksi tarkastuksessa arvioitiin, millaista lisäarvoa DigiFinland Oy:n tarjoamat digipalvelut ja Kanta-palvelut tuovat hyvinvointialueille. Tarkastushavaintojen perusteella hyvinvointialueet näkevät DigiFinlandin toiminnassa mahdollisuuksia, mikäli yhtiön tarjoamat palvelut vastaavat asiakastarpeita ja ovat kustannustehokkaita verrattuna muihin tarjolla oleviin palveluihin. Kanta-palveluiden hyödyntämisen haasteena puolestaan on, että hyvinvointialueiden tulee ottaa Kanta-palvelut ensin käyttöön omissa asiakas- ja potilastietojärjestelmissään, ennen kuin tiedot ovat loppukäyttäjän, eli asiakkaan, hyödynnettävissä.

Pykälän 2. momentin kohdan 5 mukaan olisi asetettava tavoitteet yleisille linjauksille hyvinvointialueiden laajakantoisista investoinneista, kuten toimitila-, kiinteistö-, laite-, kalusto- sekä ICT-investoinneista. Tavoitteena olisi kehittää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen perustana olevaa infrastruktuuria koko maan tasolla tavalla, joka ottaa huomioon sekä valtakunnalliset että alueelliset näkökulmat. Hallituksen esityksestä ei käy selvästi ilmi, mitä tämä käytännössä tarkoittaisi eikä esityksessä ehdoteta muutoksia investointisuunnitelmia koskeviin säädöksiin.

VTV pitää kohtaa tärkeänä, koska hyvinvointialueiden investointisuunnitelmilla on nykyisen lainsäädännön mukaan suora yhteys hyvinvointialueiden lainakantaan ja rahoitussopimusvastuisiin sekä lainanottokykyyn ja valtioneuvoston hyvinvointialueille myöntämiin lainanottovaltuuksiin. Investointisuunnitelmassa esitetään tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista, kuten vuokrasopimuksista, toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista, lainakannan ja rahavarojen muutoksista sekä konsernin ja yhteistyösopimukseen sisältyvistä investoinneista. Julkisen talouden suunnitelman 2024–2027 mukaan hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän laina- ja rahoitusvastuiden ennakoidaan olevan 5,5 mrd. euroa vuoden 2024 alussa ja kehyskauden lopussa yli 11 mrd. euroa. Vaikka valtio ei anna valtioneuvostoa hyvinvointialueiden laina- ja rahoitusvastuille, viime kädessä valtion tulee turvata hyvinvointialueiden vastuulle kuuluvien peruspalveluiden saatavuus. Valtioneuvosto voi päättää lainanottovaltuuden muuttamisesta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi eikä investoinnille ole löydettävissä muuta rahoitusta.

VTV kiinnittää huomiota hyvinvointialueiden investointisuunnitelmien hyväksymismenettelyyn. Hyvinvointialuelain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa 15 §:ssä tarkoitetun hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa. Hyvinvointialueen on toimitettava investointisuunnitelmaa koskeva esitys valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle kalenterivuoden loppuun mennessä. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevista investointisuunnitelman osasuunnitelmista ja investointisuunnitelman hyväksymismenettelystä säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 25 ja 26 §:ssä ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021) 11 §:ssä. Säädösten mukaan investointisuunnitelmien laadinnan ohjaus sekä suunnitelmien käsittely ja hyväksyminen tai hylkääminen tehdään sosiaali- ja terveysministeriössä ja sisäministeriössä, eikä valtiovarainministeriö varsinaisesti osallistu investointisuunnitelmien valmisteluun ja päätöksentekoon. Nykyisten säädösten mukaan valtiovarainministeriö vastaa kuitenkin hyvinvointialueiden lainavaltuuksien valmistelusta sekä niiden muutosesitysten arvioinnista.

VTV ehdottaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 25 ja 26 §:n ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021) 11 §:n uudelleen arvioimista ja hyvinvointilain 16 §:n uudistamista siten, että valtiovarainministeriön roolia vahvistettaisiin myös investointisuunnitelmien laadinnan ohjauksessa ja päätöksenteossa. Tämä olisi linjassa hyvinvointialuelain 11 §:ään ehdotetun säädöksen kanssa, jolla vahvistettaisiin valtiovarainministeriön roolia hyvinvointialueiden ohjauksessa.

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annetun lain 13 §:n muutoksista (Hyvinvointialueneuvottelukunta)

Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että hyvinvointialuetalouden –ja hallinnon neuvottelukunnan tehtäviä laajennettaisiin yhdistämällä siihen myös sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimien järjestämislaeissa säädettyjen neuvottelukuntien tehtävät ja neuvottelukunnan nimi muutettaisiin hyvinvointialueneuvottelukunnaksi. Neuvottelukunnan tehtävänä olisi ennakoida, seurata ja arvioida hyvinvointialueiden toiminnan ja talouden toteutunutta ja tulevaa kehitystä sekä edistää hyvinvointialueita koskevien valtakunnallisten tavoitteiden toteutumista ja tehdä niitä koskevia ehdotuksia. Lisäksi neuvottelukunta käsitelisi hyvinvointialueiden toiminnan, talouden ja itsehallinnon kannalta tärkeitä valtion toimenpiteitä, ministeriöiden aloitteita ja hyvinvointialueiden esityksiä, hyvinvointialueiden tehtäviä koskevan lainsäädännön kehittämistarpeita sekä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueiden sisäistä työnjakoa ja yhteistyötä.

VTV kannattaa kolmen neuvottelukunnan yhdistämistä. Yhden neuvottelukunnan malli parantaa ohjauksen yhdenmukaisuutta ja systemaattisuutta sekä vähentää hallinnollista taakkaa, koska eri neuvottelukuntiin on osallistunut samojen organisaatioiden edustajia ja jopa samoja henkilöitä.

VTV:llä ei ole huomauttamista neuvottelukunnan tehtäviin.

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annettuun lakiin lisättävästä 13 a §:stä (neuvottelu hyvinvointialueen kanssa)

Ehdotetussa pykälässä ministeriöiden ja hyvinvointialueiden neuvotteluja koskevat säännökset koottaisiin järjestämislaeista hyvinvointialuelakiin ja neuvottelujen tarkoitusta ja sisältöä koskevaa

sääntelyä muutettaisiin siten, että vuosittain käytäviin ja valtiovarainministeriön koordinoimiin neuvotteluihin lisättäisiin hyvinvointialueen taloudenhoidon tarkastelu. Ehdotetuilla muutoksilla korostetaan yksityiskohtaisten neuvotteluissa käsiteltävien asioiden sijasta neuvottelujen tavoitteita ja tarkoitusta hyvinvointialueen toiminnan vaikuttavuuden, taloudellisuuden ja tuloksellisuuden tukemisessa perustuen valtakunnallisiin tavoitteisiin. Neuvotteluissa arvioitaisiin kustannusten ja rahoituksen toteutunutta ja tulevaa kehitystä sekä hyvinvointialueella toteutettavia kustannusten hallintaa tukevia ja muita toimenpiteitä, joilla hyvinvointialueen tehtävien hoitaminen ja palvelujen saatavuus voidaan turvata käytettävissä olevalla rahoituksella. Käytännössä neuvottelujen tarkoituksena olisi ehkäistä tilannetta, jossa rahoituksen taso uhkasi vaarantaa riittävien palvelujen tuottamista ja johtaisi lisärahoitusmenettelyyn.

Neuvotteluissa ja hyvinvointialueen järjestämisvastuun toteutumisen seurannassa ja arvioinnissa hyödynnettäisiin edelleen THL:n ja aluehallintoviraston asiantuntija-arvioita, hyvinvointialueiden vuosittaisia selvityksiä sekä tarvittaessa muita viranomaisten ja asiantuntijoiden arvioita. Neuvotteluissa annettavien toimenpidesuosittelujen sisällön sääntelyä ehdotetaan rajattavan siten, että suositusten tulisi olla sellaisia, joilla edistetään hyvinvointialueiden toiminnan vaikuttavuutta, taloudellisuutta ja tuloksellisuutta perustuen käsitykseen kunkin alueen tilanteesta ja muutostarpeista. Suositusten juridiseen velvoittavuuteen ei puututtaisi.

Ehdotuksen mukaan ei enää vaadittaisi sitä, että neuvottelut käydään erikseen kunkin alueen kanssa, vaan säädös sallisi myös toisenlaiset neuvottelutavat, kuten hyvinvointialueiden yhteiset neuvottelupäivät tai yhteistyöaluekohtaiset neuvottelut.

VTV pitää kannatettavana hyvinvointialueiden neuvottelujen yhtenäistämistä ja niistä säätämistä hyvinvointialueilla. Lisäksi VTV pitää tärkeänä sitä, että neuvotteluihin lisättäisiin hyvinvointialueiden taloudenhoidon tarkastelu sekä kustannusten ja rahoituksen toteutumisen, tulevan kehityksen ja hyvinvointialueilla toteutettavien kustannusten hallintaa tukevien toimenpiteiden arviointi ja että hyvinvointialueiden tuottamien selvitysten ohella arvioinnissa hyödynnettäisiin laajasti erilaisia asiantuntija-arviota. Nykyisessä haastavassa hyvinvointialueiden taloustilanteessa on ensiarvoisen tärkeää tarkastella mahdollisimman ennakoivasti hyvinvointialueiden toiminnan vaikuttavuutta, taloudellisuutta ja tuloksellisuutta siltä osin kuin luotettavaa tietopohjaa on saatavissa neuvottelujen tueksi, sekä toimenpiteitä, joilla palvelujen saatavuus voidaan turvata hyvinvointialueiden käytettävissä olevalla rahoituksella. Hallituksen esityksessä tuodaan ilmi, että yhteisen tilannekuvan tarkastelu ja arviointi on edelleen välttämätöntä, vaikka sitä ei erikseen mainittaisi uudessa pykälässä, vaan sen odotetaan toteutuvan joka tapauksessa neuvottelujen yhteydessä, kun arvioidaan hyvinvointialueiden järjestämisvastuun toteutumisesta ja siihen liittyviä haasteita sekä toteutettaviksi suunniteltuja toimenpiteitä. VTV näkemyksen mukaan neuvottelujen tarkoitusta edelleen selkiytyisi, mikäli yhteisen tilannekuvan tarkastelu mainittaisiin pykälässä.

Täten VTV pitää lähtökohtaisesti kannatettavina hyvinvointialueiden neuvotteluita koskevia säädösehdotuksia, mutta esittää huolensa esityksen perusteluissa esitetyistä neuvottelujen järjestämisvaihtoehdoista. Säädöksen perusteluissa esitetty mahdollisuus luopua

hyvinvointialuekohtaisista neuvotteluista on yllättävä ja ristiriidassa ehdotetun pykälän 13 § a:n kanssa, jonka perusteella neuvottelu käydään kunkin hyvinvointialueen kanssa. Hyvinvointialueiden ensimmäisen toimintavuoden aikana ja jo järjestämisvastuun siirtämisen valmisteluvaiheessa on laajasti korostettu sitä, että tilanne sekä palveluiden järjestämisen että hyvinvointialueiden rahoituksen riittävyyden suhteen vaihtelee merkittävästi alueittain ja hyvinvointialueiden lähtötilanteet ovat olleet hyvin erilaiset, mikä tulee ottaa huomioon valtion hyvinvointialueisiin kohdistavassa ohjauksessa.

Perustelutekstissä mainitut hyvinvointialueiden yhteiset neuvottelut tai yhteistyöaluekohtaiset neuvottelut voisivat palvella erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämiselle asetettujen valtakunnalliset strategiset tavoitteiden edistämistä ja mahdollistaisivat näistä keskustelun hyvinvointialueiden, ministeriöiden sekä muiden alueiden toimintaa arvioivien viranomaisten kesken. Näiden ohella on kuitenkin tärkeää pystyä muodostamaan kuva kunkin alueen tilanteesta ja muutostarpeista, johon perustuen ministeriöt voivat tarvittaessa antaa perusteltuja aluekohtaisia toimenpidesuosituksia. Mikäli neuvottelut toteutettaisiin pelkästään koskien samanaikaisesti useampaa tai kaikkia hyvinvointialueita, on olemassa riski, että hyvinvointialuekohtainen käsittely jää neuvotteluissa liian vähälle huomiolle. Tämä voisi jopa nopeuttaa yksittäisen hyvinvointialueen joutumista arviointimenettelyyn.

Muut huomiot

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Eskola Jaakko
Valtiontalouden tarkastusvirasto

Pasanen Anna-Liisa
Valtiontalouden tarkastusvirasto